KUNTALIITTO | Kommunförbundet

LAUSUNTO
2.9.2026
499/03.01.00/2026

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Kuntaliiton lausunto rautatieliikenteen lipunmyynnistä ja matkustajan oikeuksista (U 46/2026 vp)

Kuntaliitto lausuu liikenne- ja viestintävaliokunnalle kunnioittavasti seuraavaa.

Kuntaliitto suhtautuu myönteisesti komission tavoitteeseen parantaa rautatieliikenteen lipunmyyntiä, helpottaa usean liikenteenharjoittajan matkojen varaamista sekä edistää rautatiemarkkinoiden avoimuutta ja esteettömyyttä. Toimet voivat lisätä junamatkustuksen houkuttelevuutta, mutta niiden toimeenpanossa on vältettävä toimijoille aiheutuvaa tarpeetonta sääntelytaakkaa.

Kuntaliitto on korostanut vaikuttamisessaan, ettei lähijunaliikennettä tai kaupunkiseutujen integroituja joukkoliikennejärjestelmiä tule saattaa sellaisen sääntelyn piiriin, jolla pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti kauko- ja rajat ylittävän rautatieliikenteen lipunmyyntiin liittyviä haasteita. Soveltamisalaa koskevia määritelmiä onkin tarpeen selkeyttää (artikla 2). Järjestelmät, joissa lähijuna tai paikallinen joukkoliikenne on osa yhteistä lippu-, tariffi- ja palvelukokonaisuutta, poikkeavat toiminta- ja palvelulogiikaltaan merkittävästi pitkän matkan ja rajat ylittävästä markkinaehtoisesta rautatieliikenteestä. Tämän vuoksi ehdotetut matkustajien avustamiseen, korvausvastuisiin ja uudelleenreititykseen liittyvät velvoitteet eivät sovellu niihin tarkoituksenmukaisesti ja toisivat viranomaisille kohtuuttomia vastuita.

Kuntaliitto katsoo, että yhden lipun järjestelmää koskevan sääntelyn tulee olla selkeää ja oikeasuhtaista. Ei ole perusteltua, että lähiliikenteen toimija voisi joutua vastuuseen koko matkaketjun häiriöistä tilanteissa, joissa toinen toimija on koonnut ja myynyt matkan yhtenä tuotteena. Sääntelyn tulee lisäksi turvata kaupunkiseutujen integroitujen joukkoliikennejärjestelmien toimivuus sekä mahdollisuus kehittää paikallisiin tarpeisiin soveltuvia lippu- ja palveluratkaisuja.

Kuntaliitto esittää, että valtioneuvoston kannan 1. kappaleen 1. virkettä vielä täsmennetään seuraavasti: *Valtioneuvosto kannattaa tavoitetta junalipun ostamisen sujuvoittamisesta ja lippujen saatavuuden*

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

parantamisesta erityisesti pitkän matkan ja rajat ylittävässä rautatieliikenteessä.

Kuntaliitto pitää tärkeinä valtioneuvoston kirjelmään sisältyviä tavoitteita turvata toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuudet päättää alueellisen ja paikallisen joukkoliikenteen tariffi-, lippu- ja palvelujärjestelyistä. Kuntaliitto yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että komission ehdotuksen soveltamisala on epäselvä erityisesti sen suhteen, onko yhden lipun järjestelmän tarkoitus ulottaa myös kaupunki-, esikaupunki- ja lähiliikenteen lippuihin.

Neuvotteluissa onkin tärkeää varmistaa, että jäsenvaltioiden on jatkossakin mahdollista tehdä asetuksen 18, 19 ja 20 artiklan soveltamiseen kansallisia poikkeuksia kaupunki-, esikaupunki- ja alueellisen liikenteen osalta vastaavasti kuin nykyisin rautatievastuuasetuksen 2 artiklan nojalla.

SUOMEN KUNTALIITTO

Johanna Vilkuna

Kehittämispäällikkö

.

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi